

samk

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

MIRA LAHTINEN

Varhaiskasvattajien kokemuksia positiivisesta pedagogiikasta

SOSIAALIALAN KOULUTUSOHJELMA
2021

Tekijä Lahtinen, Mira	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä huhtikuu 2021
	Sivumäärä 30	Julkaisun kieli Suomi
Julkaisun nimi Varhaiskasvattajien kokemuksia positiivisesta pedagogiikasta		
Tutkinto-ohjelma Sosiaalian koulutusohjelma		
Tiivistelmä <p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, miten positiivinen pedagogiikka näkyy ja miten se toteutuu toimeksiantaja Päiväkoti Metsätähdessä, joka on yksi Ulvilan kaupungin päiväkodeista. Tarkoituksena oli kannustaa heitä kehittämään varhaiskasvatusta positiivisen pedagogiikan keinon ja tuottaa tietoa toimintayksikön varhaiskasvattajille, jonka avulla yksikön toimintaa voidaan kehittää ja, jota he voivat käyttää omassa työssään hyödykseen.</p> <p>Opinnäytetyö tutkimusmenetelmänä oli laadullinen tutkimus. Tutkimusaineisto kerättiin kyselylomakkeiden avulla puolistrukturoituna kyselynä yhteistyöpäiväkodin varhaiskasvatuksen opettajilta ja varhaiserityiskasvatuksen opettajilta huhtikuussa 2021. Vastauksia tuli yhteensä viisi. Vastauksista perustettiin opinnäytetyön aineisto, jota analysoitiin positiivisen pedagogiikan hyvinvointiteoriaa analyysirunkona käyttäen.</p> <p>Positiivinen pedagogiikka miellettiin liittyvän vahvasti positiivisiin asioihin ja lapsen vahvuuksien hyödyntämiseen kasvatuksessa ja vastauksista nousi laajasti esimerkiksi PERMA-teorian asiasisältöjä. Positiivisen pedagogiikan käytön koettiin olevan hyödyksi arjen toiminnassa ja varsinkin hyvänä työvälineenä haastavissa tilanteissa, mutta sen myös koettiin kohentavan työilmapiiriä ja vaikuttavan työyhteisön toimivuuteen työhyvinvoinnin lisääntymisellä ja positiivisella otteella.</p> <p>Teoriaosuudessa käsitellään varhaiskasvatuksen lainsäädäntöä ja positiivisen pedagogiikan menetelmiä ja hyvinvointiteorioita.</p>		
Asiasanat varhaiskasvatus, positiivinen pedagogiikka, luontevahvuudet		

Author Lahtinen, Mira	Type of Publication Bachelor's thesis	Date April 2021
	Number of pages 30	Language of publication: Finnish
Title of publication Early Childhood Educators Experiences in Positive Pedagogy		
Degree program Degree Programme in Social Services		
Abstract <p>The aim of this thesis was to find out how positive pedagogy is visible and how it is implemented in the client Daycare Centre Metsätähti, one of the kindergartens in the city of Ulvila. The aim was to encourage them to develop an early education and training in a positive means of pedagogy and to provide information to the early childhood educators of the operating unit, which enables the unit to develop its activities and to make use of it in their own work.</p> <p>The thesis as a research method was qualitative research. The research data was collected using questionnaires as a semi-structured survey from the teachers of the cooperation daycare centres early education teachers in April 2021. A total of five responses were received. The thesis data was established from the answers, which was analysed using the well-being theory of positive pedagogy mimicry as an analysis body.</p> <p>Positive pedagogy was perceived to be strongly related to positive things and the utilisation of a child's strengths in upbringing, and the answers a wide range of issues such as PERMA theory acame. The use of positive pedagogy was considered to be a benefit in everyday activities and especially as a good tool in challenging situations, but it was also perceived to improve the working atmosphere and affect the work community's well-being at work with increased well-being at work and a positive grip.</p> <p>The theory section deals with legislation in early childhood education and care and methods and well-being theories of positive pedagogy.</p>		
<u>Key words</u> early childhood education, positive pedagogy, character strenghts		

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 VARHAISKASVATUS.....	7
2.1 Lainsäädäntö ja tehtävä	7
2.2 Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma	7
3 POSITIIVINEN PEDAGOGIIKKA	9
3.1 Positiivisen pedagogiikan määrittely	9
3.2 PERMA – ja EPOCH – hyvinvointiteoriat	10
3.3 Vahvuusajattelu.....	12
3.3.1 VIA-luokittelu.....	13
4 OPINNÄYTETYÖN PROSESSI	15
4.1 Lähtökohdat.....	15
4.2 Tarkoitus ja tehtävä	15
4.3 Tutkimuskysymykset	16
5 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	16
5.1 Tutkimukseen osallistujat ja aineiston keruu	16
5.2 Aineiston analyysi	18
5.3 Tutkimusmenetelmä	18
6 TULOKSET	19
6.1 Positiivinen pedagogiikka käytännössä.....	19
6.2 Vahvuusajattelu käytännössä	24
6.3 Positiivinen pedagogiikka ja kasvattajan hyvinvointi.....	25
7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	26
7.1 Tulosten tarkastelu ja johtopäätökset	26
7.2 Opinnäytetyöprosessin arviointi.....	27
7.3 Koronaviruksen vaikutukset opinnäytetyön toteutukseen	28
7.4 Eettisyys ja luotettavuus.....	29

LÄHTEET

LIITTEET

Liite 1–2	Tutkimuslupahakemus
Liite 3	Saatekirje
Liite 4	Kyselylomake

1 JOHDANTO

Positiivinen pedagogiikka on vielä tuore tieteenala, mutta positiivinen psykologia, johon se perustuu, juontaa juurensa jo pitkältä menneisyydestä. Esimerkiksi Aristoteles tarkasteli samankaltaisia kysymyksiä jo Antiikin aikoina, joita positiivisen psykologian tieteenharjoittajat nykyäänkin pohtivat. (Leskisenoja 2019, 17) Positiivinen pedagogiikka on syntynyt positiivisen psykologian tieteenalan sisällä ja siitä on muotoutunut suuntaus, jossa tutkitaan lasten ja nuorten hyvinvointia varhaiskasvatuksessa ja koulussa. (Avola & Pentikäinen 2019, 30) Positiivisen pedagogiikan tärkeimpinä kulkemakivinä on hyvän huomaaminen, lapsen omien luontevahvuuksien sekä myönteisten tunteiden tunnistaminen ja niiden hyödyntäminen lapsen kasvatuksessa. Keskeistä on myös ymmärtää lämpimän vuorovaikutuksen merkitys hyvälle oppimiselle ja kasvulle. (Vuorinen 2021)

Opinnäytetyön tilaajana toimi päiväkotitoimi Metsätähti. Opinnäytetyöni tavoitteena oli selvittää, miten positiivinen pedagogiikka näkyy ja miten se toteutuu Päiväkotitoimissa Metsätähdessä, joka on yksi Ulvilan kaupungin päiväkodeista. Tarkoituksena oli kannustaa heitä kehittämään varhaiskasvatusta positiivisen pedagogiikan keinoin ja tuottaa tietoa toimintayksikön varhaiskasvattajille, jonka avulla yksikön toimintaa voidaan kehittää ja, jota he voivat käyttää hyödykseen ryhmien varhaiskasvatussuunnitelmissa tai esimerkiksi vaikkapa vanhempainilloissa.

Vaikka aihe on Metsätähden päiväkodille erittäin hyödyllinen, niin se on myös mielenkiintoinen ja hyödyttää myös itseäni opinnäytetyöntekijänä. Positiiviseen pedagogiikkaan liittyvää materiaalia on vielä suhteellisen vähän, mutta lähivuosina erilaisten materiaalien ja tutkimusten määrä on kuitenkin lisääntynyt. Uskon, että tutkimus positiivisesta pedagogiikasta on hyvä lisä myös omaan ammattitaitoon, sekä muille aiheesta kiinnostuneille.

Opinnäytetyön tietoperustan ja teoriaosuuden kokosin varhaiskasvatuksen lainsäädännöstä ja positiivisen pedagogiikan materiaaleista. Tutkimusaineisto hankittiin laadullisin eli kvalitatiivisin menetelmin kyselylomakkeella.

2 VARHAISKASVATUS

2.1 Lainsäädäntö ja tehtävä

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painotetaan erityisesti pedagogiikkaa. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018) Se on osana suomalaista koulujärjestelmää ja kattaa 0–5-vuotiaiden päivähoidon, sekä 6-vuotiaana käytävän esiopetuksen. Esiopetuksesta säädetään varhaiskasvatuslain sijaan erikseen perusopetuslaissa (628/1998).

Varhaiskasvatuslaki määrittelee ja ohjaa miten varhaiskasvatusta pitää toteuttaa. Varhaiskasvatuslain 3§ mukaan varhaiskasvatus on yhteiskunnallinen palvelu, jolla on monia erilaisia tehtäviä. Varhaiskasvatuksen tarkoituksena on lapsen kokonaisvaltaisen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukeminen. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä, sekä luo varhaiskasvatukseen osallistuville lapsille yhdenvertaiset edellytykset edellä mainittuihin asioihin. (Opetushallituksen www-sivut 2021) Varhaiskasvatuslaki (540/2018) määrittelee varhaiskasvatuksen tavoitteet. Niitä ovat muun muassa lapsen iän ja kehityksen mukaisen kokonaisvaltaisen kasvun, kehityksen, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, koulutuksellisen tasa-arvon toteutuminen, monipuolisen pedagogisen toiminnan toteuttaminen ja myönteisten oppimiskokemusten tuottaminen, oppimista edistävän ja terveellisen varhaiskasvatusympäristön luominen, mahdollisimman pysyvien vuorovaikutussuhteiden luominen lasten ja varhaiskasvatushenkilöstön välille, lapsen osallistaminen ja lapsen vuorovaikutustaitojen kehittäminen. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 3§)

2.2 Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma

Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan valtakunnallisten varhaiskasvatuksen perusteiden pohjalta ja niiden on tarkoitus määritellä, ohjata ja tukea varhaiskasvatuksen järjestämistä toimintayksiköissä. Suunnitelmassa otetaan huomioon varhaiskasvatuksen järjestämisen kannalta merkitykselliset valtakunnallisia varhaiskasvatussuunnitelman perusteita täydentävät asiat sekä pedagogiset painotukset.

(Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 22§) Paikallisten varhaiskasvatussuunnitelmien laatiminen on varhaiskasvatuksen järjestäjien vastuulla. Jokaiselle päiväkodissa tai perhepäivähoidossa olevalle lapselle on luotava myös oma henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laatimiseen osallistuu lapsen opetuksesta, kasvatuksesta ja hoidosta vastaavat henkilöt. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 23§) Varhaiskasvatuslaissa säädetyt tavoitteet ja tehtävät ohjaavat myös henkilökohtaisten varhaiskasvatussuunnitelmien laadintaa ja toteuttamista.

Ulvilan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma perustuu valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin. Ulvilan varhaiskasvatussuunnitelma on laadittu vuonna 2017 vuonna 2016 valmistuneiden valtakunnallisten perusteiden pohjalta ja sitä on päivitetty vuonna 2019 virkamiesvalmisteluna siten, että työryhmässä on ollut edustettuna kaikki varhaiskasvatuksen toimintamuodot. (Ulvilan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma 2019, 6) Ulvilan varhaiskasvatussuunnitelma on kaikille varhaiskasvatuksen toimintamuodoille ja yksiköille yhteinen asiakirja. Myös yksityiset palvelusetelituottajat noudattavat sitä. (Ulvilan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma 2019, 7)

Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman lisäksi jokaisen toimintayksikön on laadittava vuosittainen toimintasuunnitelma. Yhtenäisen varhaiskasvatuksen takaamiseksi toimintayksiköiden toimintasuunnitelmat laaditaan Ulvilan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman liitteenä olevan rungon mukaisesti ja yhteistyössä huoltajien kanssa. (Ulvilan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma 2019, 8)

Metsätähden päiväkodin omassa toimintasuunnitelmassaan he kertovat kuinka pitävät tärkeänä sitä, millä tavalla he kohtaavat lapsen arjessa. (Metsätähden toimintasuunnitelma 2019–2020, 4) Lasten toimintaa havainnoidaan ja ryhmän toimintaa muokataan havaintojen perusteella. Lasten ideoita ja mielipiteitä kuunnellaan ja toimintaa suunnitellaan sen mukaan. Lapsia kannustetaan sinnikkyyteen ja ongelmanratkaisuun. Lapsille annetaan paljon myönteistä palautetta, aikuinen pysähtyy aidosti kuuntelemaan lasta lapsen tasolle. (Metsätähden toimintasuunnitelma 2019–2020, 9) Metsätähden päiväkodissa pidetään lasten kuulluksi tuleamista ja osallisuutta erittäin tärkeänä. He kertovat käyttävänsä apuna erilaisia äänestyksiä ja ”toiveiden puuta”, mutta

myös arjen havainnointia ja toiveiden kuuntelemista. (Metsätähti toimintasuunnitelma 2019–2020, 11)

3 POSITIIVINEN PEDAGOGIIKKA

3.1 Positiivisen pedagogiikan määrittely

Positiivinen pedagogiikka on pedagoginen suuntaus, joka perustuu positiiviseen psykologiaan (Uusitalo- Malmivaara & Vuorinen 2017, 20) Positiivinen pedagogiikka sisältää samoja asioita mitä itse positiivisuus käsitteenäkin sisältää. Positiivinen pedagogiikka perustuu siihen, että nähdään lapsi aktiivisena toimijana ja merkitysten rakentajana. Tämä pedagoginen suuntaus laajentaa kasvatustieteiden kenttää tuomalla lasten osallisuuden, vahvuudet ja myönteiset tunteet perinteisen tutkimuksen ja pedagogisen toiminnan keskiöön. (Kumpulainen, Mikkola, Rajala, Hilppö, Lipponen, 2014, 224,-225)

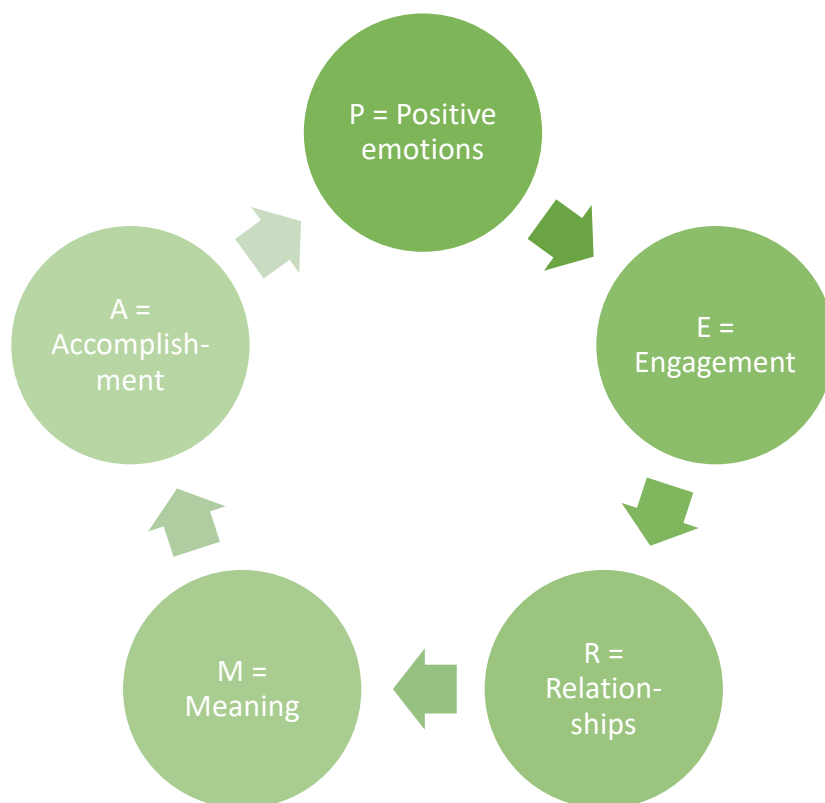
Kun tarkastellaan lasten ja nuorten hyvinvointia ja oppimista, kiinnitetään usein huomiota hyvinvoinnin ja oppimisen puutteisiin ja haasteisiin. (Kumpulainen ym. 2014, 224) Positiivisen pedagogiikan keskiössä on luontevahvuuksien ja sosioemotionaalisten taitojen opettaminen ja niiden arvostaminen. Keskeisintä on ymmärtää myönteisten tunteiden ja lämpimien vuorovaikutussuhteiden merkitys kasvulle ja oppimiselle. (Vuorinen 2021)

Positiivisen pedagogiikan hyvinvointiteorian PERMA-teorian avulla positiivinen pedagogiikka saataisiin juurrutettua monen varhaiskasvatusyksikön toimintakulttuuriin, sillä PERMA-teoriassa on vahvoja yhteyksiä Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden arvoperustaan ja teorian ympärille voidaan liittää suurin osa varhaiskasvatuksen toimintatavoista. (Leskisenoja 2019, 64) Positiiviseen pedagogiikkaan liittyvä positiivinen työote on helppo omaksua, sillä Varhaiskasvatuslaki ja Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet sisältävät paljon samoja teemoja positiivisen pedagogiikan kanssa ja ne jopa täydentävät ja vahvistavat toisiaan. Positiivisen pedagogiikan keinoin

pystytään saavuttamaan varhaiskasvatuksen tavoitteet entistä paremmin ja kestävämmiin. (Leskisenoja 2019, 39) Leskisenojan mukaan PERMA-teorian osatekijä, välittävät ihmissuhteet, on tärkein varhaiskasvatuksen ja positiivisen pedagogiikan yhdistäjä. Positiiviset, turvalliset ja välittävät ihmissuhteet ovat pienten lasten kasvun ja kehityksen kannalta tärkeässä roolissa. Rakkautta ja lämpöä vaaditaan, jotta lapsen ja aikuisen välinen suhde voi kukoistaa. Ilman näitä lapsen mahdollisuudet hyvinvointiin ja oppimiseen eivät ole optimaaliset. (Leskisenoja 2019, 65)

3.2 PERMA – ja EPOCH – hyvinvointiteoriat

Positiivisen psykologian uranuurtajan, professori Martin Seligmanin, luoman hyvinvointiteorian mukaan hyvinvointi koostuu viidestä itsenäisestä ja mitattavasta elementistä. (KUVIO 1) Teorian tarkoitus on oman, sekä muiden hyvinvoinnin lisääminen kiinnittämällä huomiota hyvinvoinnin eri osa-alueisiin. Hyvinvoinnin ja kukoistuksen PERMA-teoria on saanut nimensä sen elementtien ensimmäisten kirjaimien mukaan. (Leskisenoja 2016, 36)

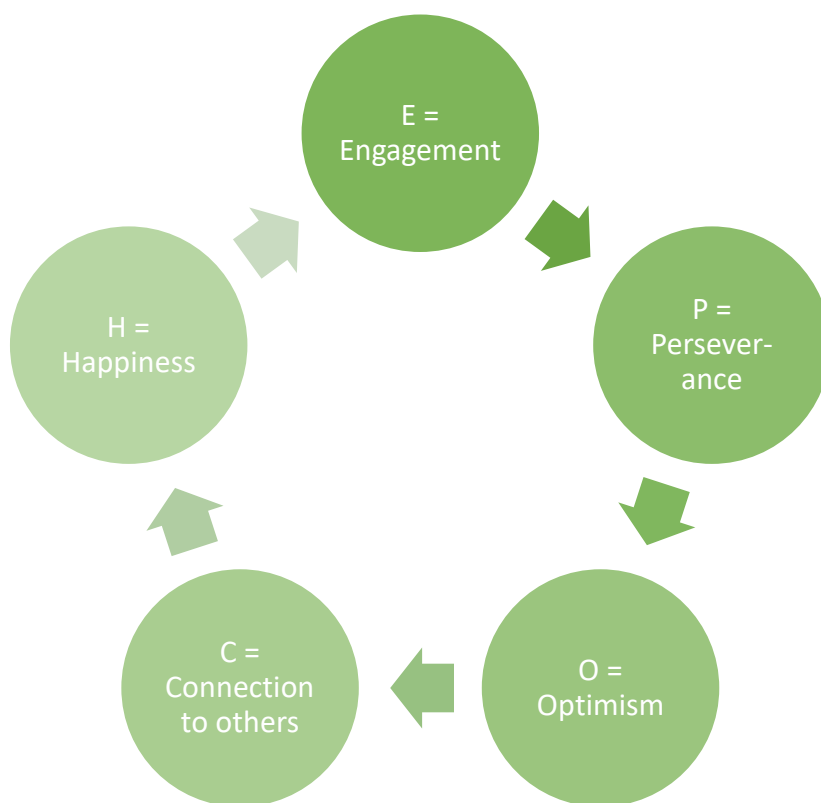

KUVIO 1: PERMA-teorian osatekijät

PERMA- teorian osatekijät ovat myönteiset tunteet, sitoutuminen, välittävät ihmissuhteet, merkityksellisyys ja saavuttaminen. (Leskisenoja 2016, 36) Eliisa Leskisenoja (2019) käyttää PERMA-teorian viidestä pääelementistä nimitystä supervoimat. Hänen mukaansa PERMA-teoriaa apuna käyttäen positiivinen pedagogiikka saadaan juurrutettua osaksi varhaiskasvatusyksikön toimintakulttuuria ja se on helposti sovellettavissa varhaiskasvatuksen pedagogiseen toimintaan. (Leskisenoja 2016, 64, 67) PERMA-teorian ympärillä voidaan nähdä suuri osa varhaiskasvatuksen toimintatavoista ja osatekijöissä on vahvoja yhteyksiä Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden arvopohjaan, laaja-alaisen osaamisen sisältöihin sekä toimintakulttuurin kehittämistä ohjaaviin periaatteisiin. (Leskisenoja 2019, 64)

Myöhemmin alkuperäiseen PERMA-teoriaan on tehty lisäyksenä myös +H (health), jolla viitataan muita hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä, kuten unta, ravitsemusta, liikuntaa ja palautumista. Kaikkia PERMA(+H) -teorian osioita yhdistävä tekijä on se, että ne aikaansaavat hyvinvointia ja onnellisuutta. Mitä enemmän näitä elementtejä tarjotaan ja opetetaan lapsille sekä nuorille, sitä enemmän hyvinvointia ja onnellisuutta todennäköisesti syntyy. On myös tärkeä muistaa, että jokainen teorian osatekijä toimii myös ”yksinään”. Näiden kaikkien sisältöjen ei tarvitse esiintyä saman aikaisesti, vaan jo yhdenkin elementin opettaminen ja vahvistaminen lisäävät hyvinvointia ja onnellisuutta. (Avola & Pentikäinen 2019, 96)

Myöhemmin positiivisen pedagogiikan piireissä PERMA(+H) -teoriaa on jalostettu paremmin lapsille ja nuorille sopivaksi, ja siitä on tehty kokonaan uusi teoria nimeltään EPOCH. (KUVIO 2) PERMA(+H) - teoria ja uusi EPOCH-teoria ovat periaatteessa saman sisältöiset. (Avola & Pentikäinen 2019, 97) EPOCH- teoria on PERMA(+H) -teorian kaltaisesta saanut nimensä osatekijöiden ensimmäisen kirjaimen perusteella.

KUVIO 2: EPOCH-teorian osatekijät

EPOCH- teorian osatekijät ovat siis keskittyminen, läsnäolo ja syventyminen, päämäärien sinnikäs tavoittelemine haasteista huolimatta, luottamus ja usko tulevaisuuteen, lämpimät ihmissuhteet ja rakkaus, sekä onnellisuus ja myönteiset tunteet. (Avola & Pentikäinen 2019, 97)

3.3 Vahvuusajattelu

PERMA(+H) -teorian sisältöjen lisäksi positiivisessa pedagogiikassa tarvitaan myös luontevahvuuksia, jotka mahdollistavat PERMA(+H) -teorian sisällön toteutumista ja toimivat ikään kuin hyvinvoinnin taustamoottoreina. (Trogen 2020, 126) Vahvuusajattelun tavoitteena on tunnistaa, nimetä ja hyödyntää tavoitteellisesti niitä voimavaroja, jotka ovat valjastettavissa onnistuneen elämänpolun saavuttamiseksi. (Leskinen & Sandberg 2019, 24)

Jokaisella ihmisellä on vahvuuksia. Näitä vahvuuksia tulisi opettaa ja vahvistaa kouluissa, varhaiskasvatuksessa sekä muissa lasten ja nuorten yhteisöissä. Jo omien vahvuuksien tiedostaminen on itsetuntoa kohottavaa ja voimaannuttavaa, mutta niiden

käyttäminen voi parantaa kenen tahansa suoriutumista. (Avola & Pentikäinen 2019, 100) Lasten ja nuorten vahvuudet kehittyvät parhaiten erilaisissa sosiaalisissa vuorovaikutustilanteissa erilaisissa toimintaympäristöissä heille merkityksellisten ihmisten parissa, jonka takia vahvuuksien opettaminen varhaiskasvatuksessa ja koulussa on erittäin tärkeää. (Avola & Pentikäinen 2019, 101) Mitä aiemmin lapset oppivat tunnistamaan omat luontevahvuutensa, sitä paremmin he pystyvät hyödyntämään niitä omassa elämässään: ihmissuhteissa, oppimisessa, itsetuntemuksen kehittymisessä ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin saavuttamisessa. (Troger, 2020, 126)

3.3.1 VIA-luokittelu

Kuuluisa hyvinvointiteoria Values in action-luokittelu eli VIA-luokittelu on positiivisen psykologian keskempien henkilöiden professori Christopher Petersonin ja professori Martin Seligmanin (2004) kehittämä luokittelu luontevahvuuksista. He aloittivat vuonna 2000 projektin, jonka tarkoituksena oli tuottaa kuvaus siitä, mitä hyvä luonne tarkoittaa ja miten sitä mitataan. Peterson ja Seligman halusivat kuvailla ja mitata psykologista hyvinvointia eritoten vahvuuksien pohjalta. Lopputuloksena syntyi kuuden hyveen ja 24 luontevahvuuden kuvaus. (Leskisenoja & Sandberg 2019, 25)

Vahvuusperusteisessa opetuksessa, johon VIA-luokittelu on hyvä työkalu, on olennaista se, että lapsia ja nuoria tuetaan omien luontevahvuuksiensa tunnistamisessa sekä autetaan heitä tulemaan tietoisemmiksi omista vahvuuksistaan. Vahvuuksien mukaista toimintaa tunnistetaan ja sanoitetaan lapselle, sekä hyödynnetään niitä kasvatuksessa. (Leskisenoja & Sandberg, 27)

Petersonin ja Seligmanin (2004) mukaan viisautta on päähyve. Viisauden hyve näyttäytyy erilaisina kognitiivisina vahvuuksina, jotka liittyvät esimerkiksi tiedon hankkimiseen ja sen käyttämiseen hyvän elämän saavuttamiseen. (Peterson ja Seligman 2004, 38, 96) Toisena vahvuutena mainitaan rohkeus. Rohkeutta tarvitaan päämäärien saavuttamiseen, vaikka eteen tulisi ulkoisia tai sisäisiä vastoinkäymisiä. (Peterson & Seligman 2004, 39) Kolmantena vahvuutena on inhimillisyys. Hyve ilmenee ihmisten välisissä suhteissa toisista huolehtimisena ja ystävystymisenä. (Peterson & Seligman 2004, 39) Neljäs vahvuus on oikeudenmukaisuuden hyve, joka myös ilmenee

ihmissuhteissa. Se kattaa kuitenkin enemmän yksilön ja yhteisön välisiä suhteita ja taitoja, joita tarvitaan yhteisössä tai ryhmässä olemisessa. (Peterson & Seligman 2004, 39–40, 321) Viides hyve on kohtuullisuus, joka koetaan näkyvän pidättyvyytenä tai hillitsevänä elementtinä. Kohtuullisuuden avulla on mahdollista suojautua ylettömyyttä tai muita voimakkaita tuntemuksia vastaan. (Peterson & Seligman 2004, 40, 385) Kuudentena ja viimeisenä hyveenä henkisyys eli transsendenssin hyve. Henkisyiden hyveessä korostuu kyky antaa ilmiöille laajempi merkitys. (Peterson & Seligman 2004, 40, 463) Alla olevassa taulukossa selviää, mitkä luonteenvahvuudet kuuluvat millekin hyveelle. (KUVIO 3)

Hyveet ja luonteenvahvuudet VIA- luokitteluun perustuen:

<p><u>Viisaus</u></p> <p>Luovuus Uteliaisuus Kriittinen ajattelu Oppimisen ilo Näkemyksellisyys</p>	<p><u>Rohkeus</u></p> <p>Urheus Sinnikkyys Rehellisyys Innokkuus</p>	<p><u>Inhimillisyy</u></p> <p>Rakkaus Ystävällisyys Sosiaalinen älykkyy</p>
<p><u>Oikeudenmukai- suus</u></p> <p>Yhteistyökyky Reiluus Johtajuus</p>	<p><u>Kohtuullisuus</u></p> <p>Anteeksiantavuus Vaativattomuus Harkitsevaisuus Itsesäätely</p>	<p><u>Henkisyys</u></p> <p>Kauneuden arvostaminen Kiitollisuus Toiveikkuus Huumorintaju Hengellisyys</p>

KUVIO 3. VIA-luonteenvahvuudet Petersonin ja Seligmanin (2004) mukaan.

Myöhemmin Uusitalo-Malmivaara ja Vuorinen tekivät oman lisäyksensä VIA-luokitteluun omissa tutkimuksissaan. Myötätunto luonteenvahvuutena toteuttaa inhimillisyyden hyvettä ja sisukkuus rohkeuden hyvettä. (Uusitalo-Malmivaara & Vuorinen 2017, 15)

4 OPINNÄYTETYÖN PROSESSI

4.1 Lähtökohdat

Opinnäytetyöprosessi alkoi jo keväällä 2020. Prosessi alkoi tutustumalla aiheen kirjallisuuteen ja rauhakseen aloin suunnittelemaan opinnäytetyön toteutusta. Kuitenkin vallitsevan Koronavirustilanteen takia opinnäytetyön toteutus siirtyi myöhemmälle. Kevät 2021 oli opinnäytetyöni toteutuksen aikaa. Olin aikatauluttanut niin, että opinnäytetyö tulisi 2021 kevään ja alkukesän aikana valmiiksi.

Positiivisesta pedagogiikasta on vielä vain vähän tutkimuksia. Viime vuosien aikana tutkimukset ovat kuitenkin hiukan lisääntyneet. Halusin toteuttaa opinnäytetyöni positiiviseen pedagogiikkaan liittyen, koska mielestäni aihe on erittäin tärkeä niin varhaiskasvatuksessa kuin kotonakin. Haluan tuoda aihetta enemmän esille ja auttaa varhaiskasvattajia tutustumaan ja kiinnittämään huomiota aiheeseen tämän opinnäytetyön avulla, sekä reflektoimaan omaa työtään. Haluan myös itse oppia positiivisesta pedagogiikasta lisää, sekä ottaa sitä enemmän käyttöön omassa työssäni varhaiskasvatuksessa.

Opinnäytetyötä suunnitellessani tutustuin erilaisiin aineistonkeruumenetelmiin ja aineiston analyysimenetelmiin. Tämä opinnäytetyö toteutettiin laadullisin eli kvalitatiivisin menetelmin.

4.2 Tarkoitus ja tehtävä

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, miten positiivinen pedagogiikka ilmenee, miten se toteutuu ja millaisin keinoin positiivisen pedagogiikan lisääntymistä voitaisiin tukea Päiväkoti Metsätähdessä. Opinnäytetyön tarkoituksena on kannustaa varhaiskasvattajia kehittämään varhaiskasvatusta positiivisen pedagogiikan keinon sekä tuottaa tietoa toimintayksikön varhaiskasvattajille, jonka avulla yksikön toimintaa voidaan kehittää ja, jota he voivat käyttää hyödykseen ryhmien varhaiskasvatussuunnitelmissa tai esimerkiksi vaikkapa vanhempainilloissa. Raportissani pyrin tuottamaan tietoa, josta

yhteistyökumppaninani oleva varhaiskasvatuksen yksikkö hyötyisi mahdollisimman paljon ja josta saisin itsekin työvälaineitä työelämään.

4.3 Tutkimuskysymykset

Tutkimuskysymyksiksi muodostuivat:

1. Miten päiväkotiki Metsätähden varhaiskasvatuksen opettajat kokevat positiivisen pedagogiikan?
2. Miten positiivista pedagogiikkaa toteutetaan ja sovelletaan päiväkotiki Metsätähdessä?

5 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

5.1 Tutkimukseen osallistujat ja aineiston keruu

Nykyaikana aineistonkeruumenetelmänä nettikyselyt ovat yleistyneet ja niiden käyttö laajenee vuosi vuodelta. Netissä tehtävät kyselyt ovat yleensä laadukkaampia ja niiden täyttäminen on nopeaa. Myöskin nettikyselyn teko on helppoa, kun siihen on käytössä valmiit pohjat ja työkalut. Kyselytutkimuksessa aineisto rakennetaan kyselylomakkeen vastausten pohjalta. (Vehkalahti 2019, 48)

Opinnäytetyön aineiston keruu toteutettiin Google Forms -alustan avulla. Alusta on helppokäyttöinen ja selkeä. Kyselylomake oli vakioitu, eli kaikilta kyselyyn osallistuvilta varhaiskasvatuksen opettajilta ja varhaiserityiskasvatuksen opettajilta kysyttiin samat asiasisällöt täysin samalla tavalla. Kyselystä tehtiin myös lyhyehkö ja helposti vastattavissa oleva, sillä toivottiin, että vastausprosentti olisi mahdollisimman suuri. Kysymykset oli muotoiltu tutkimuskysymysten pohjalta ja se on tehty yhteistyössä ohjaavan opettajan kanssa. Vastaajat saivat vastata kyselyyn anonyymisti, koska ajateltiin, että se voisi rohkaista vastaajaa vastaamaan rehellisemmin tutkimusaiheeseen koskeviin kysymyksiin.

Kyselylomake (liite 4) ja saatekirje (liite 3) lähetettiin Ulvilan kaupungin päiväkodin, päiväkotia Metsätähden, johtajalle, joka jakoi linkin kyselylomakkeeseen ja saatekirjeen päiväkodin varhaiskasvatuksen opettajille. Päiväkodissa on tällä hetkellä myös kaksi lapsiryhmässä toimivaa varhaiseryityiskasvatuksen opettajaa, ja päätimme yhdessä yhteistyöpäiväkodin johtajan kanssa, että heillekin lähetetään linkki kyselylomakkeeseen. Kohderyhmä koostui siis eri-ikäisten kanssa toimivista varhaiskasvatuksen opettajista ja varhaiseryityiskasvatuksen opettajista, kyselyn lähettämishetkellä yhteistyöpäiväkodissa heitä oli yhteensä kahdeksan.

Kyselyn ollessa avoinna, lähetettiin vielä kaksi muistutusta, jotta kyselyyn saataisiin mahdollisimman paljon vastauksia. Kyselyn linkki oli avoinna 9.4.2021-18.4.2021. Kysely rakennettiin, niin, että vastaaminen olisi nopeaa ja mahdollisimman moni ehtisi vastata siihen hektisenkin päiväkodinarjen keskellä. Kysymykset muotoiltiin huolellisesti ja pyrittiin lyhyeen vastausaikaan sekä selkeään kyselylomakkeeseen. Kysymyksiä oli lomakkeella yhteensä 21. Kysely oli puolistrukturoitu, eli osa kysymyksistä olivat avoimia ja osa suljettuja, jotta vastauksia olisi helpompi analysoida. Avoimien kysymysten vastauksen antavat tarkempaa tietoa kehitettävästä asiasta ja on helpompi määrittellä, mitä halutaan kysyä. Toki sanalliset vastaukset ovat työläämpiä käsitellä, mutta niiden avulla saadaan arvokkaampaa ja tutkimuksen kannalta tärkeää tietoa, jota ei valmiiden vastausvaihtoehtojen avulla pystyittäisi saamaan. Kyselyn kysymyksissä ei ollut sellaisia kysymyksiä, joista olisi saanut tietää kuka vastaaja oli.

Saatekirjeessä kerrottiin, mitä hyötyä tutkimuksesta olisi varhaiskasvattajille ja varhaiskasvatuksen yksikölle. Saatekirjeessä oli tutkimuksen perustiedot, mistä siinä on kyse, kuka sitä tekee ja miten tuloksia tullaan käyttämään. (Vehkalahti 2019, 47)

Ulvilan kaupungin varhaiskasvatuspäälliköltä haettiin tutkimuslupa, tietojen keräämistä kyselyä varten. (liite 1 ja liite 2)

5.2 Aineiston analyysi

Aineiston keruun myötä siirryttiin tutkimusaineiston analyysiin ja tarkasteluun. Kyselytutkimuksessa aineisto rakennetaan kyselylomakkeen pohjalta. (Vehkalahti 2019, 49) Opinnäytetyön tutkimuksen aineisto koostui kyselyyn tulleista vastauksista. Kyselyn tulokset analysoitiin Google Forms- alustalla, sillä vastaukset tallentuivat automaattisesti sinne, joten litterointia ei tarvittu. Vastaaajia ei jaoteltu, koska vastaukset olivat kaikki anonyymejä. Aineiston analyysi aloitettiin selailemalla ja tutustumalla kyselyn vastauksiin ja tarkasteltiin, miltä aineiston tiedot näyttävät.

Kyselylomake oli rakennettu niin, että kysymykset olivat erilaisten otsikoiden alla, joten vastausten teemoittelu ja tulosten rakenne oli helppo muodostaa. Otsikot olivat positiivinen pedagogiikka, positiivisen pedagogiikan toteuttaminen, vahvuusajattelu sekä positiivinen pedagogiikka ja kasvattajan hyvinvointi. Lopulliseen raporttiin vastaukset jaoteltiin seuraavien otsikoiden alle positiivinen pedagogiikka käytännössä, vahvuusajattelu käytännössä ja positiivinen pedagogiikka ja kasvattajan hyvinvointi. Tämä sen takia, koska vastauksia analysoidessa osa kysymyksistä ja vastauksista oli osaksi päällekkäisiä ja kysymysten analysointi oli näin helpompaa ja rajatumpaa.

Vastaaajia pyydettiin kuvailemaan, mitä positiivinen pedagogiikka heidän mielestään tarkoittaa, mitä he pitävät keskeisimpänä positiivisessa pedagogiikassa ja miten se ilmenee yhteistyöpäiväkodin arjessa. Näiden kolmen kysymyksen vastaukset ovat analysoitu samanaikaisesti ja vastaukset teemoiteltiin PERMA-teoriaa apuna käyttäen. Teemoittelu on yksi laadullisen tutkimuksen analyysimenetelmistä ja sitä voidaan pitää yhtenä sisällönanalyysin muotona. (Juhila 2021) Vastaukset pyrittiin paikallistamaan PERMA-teorian eri osatekijöiden avulla ja ne jaoteltiin PERMA-teorian osatekijöiden mukaan. Vastaukset pelkistettiin ja sijoiteltiin osatekijöiden alle analyysia helpottaen.

5.3 Tutkimusmenetelmä

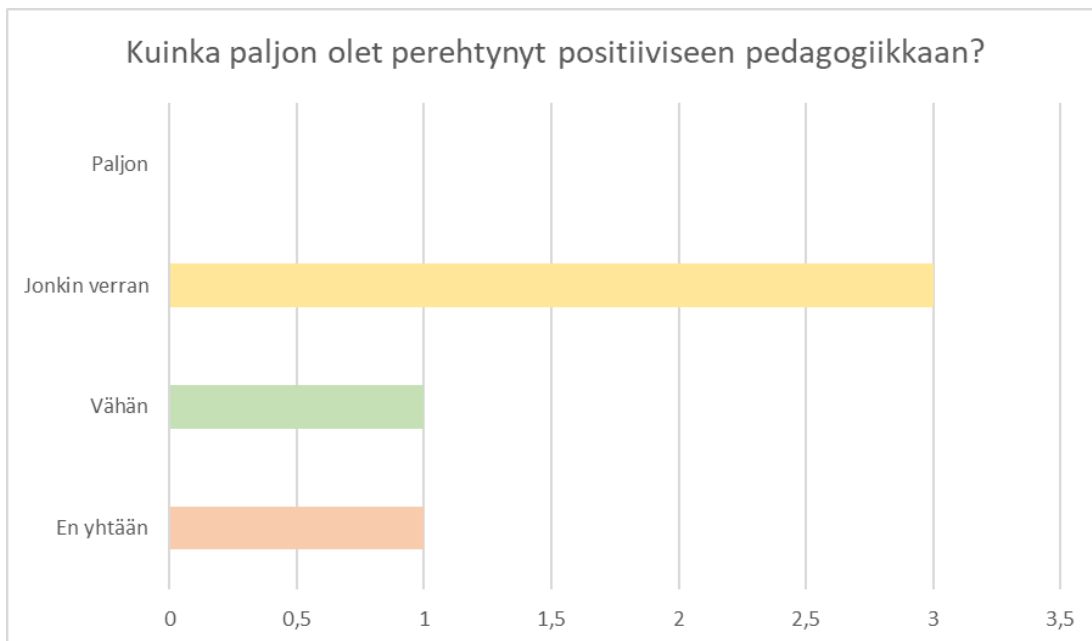
Tutkimusmenetelmät voivat olla määrällisiä tai laadullisia. Tämä opinnäytetyö toteutettiin kvalitatiivisin eli laadullisin menetelmin. Tavoitteena oli saada laadukkaita vastauksia ja arvokasta tietoa määrällisesti monen vastauksen sijaan, sekä ymmärtää aihe

syvällisesti kasvattajan näkökulmasta. Opinnäytetyötä suunnitellessani tutustuin erilaisiin aineistonkeruumenetelmiin ja aineiston analyysimenetelmiin, ja opinnäytetyön tutkimuksen toteuttamiseen valikoitui laadullinen tutkimus, koska se sopi paremmin tutkimusaineiston hankinnan ja analysoinnin menetelmiin. Kvalitatiivinen tutkimus on kvantitatiivista tutkimusta syvällisempi tutkimus. Kvalitatiivisesta tutkimuksesta on hyötyä eniten silloin, kun sitä käytetään pienelle kohderyhmälle. (SurveyMonkey 2021) Kvalitatiivisen tutkimuksen lähtökohtana on moninaisen todellisuuden kuvaaminen. Laadullinen tutkimus on luonteeltaan aineistovetoista, eli aineiston tuottamisella ja sen analyysillä on keskeinen rooli siinä, millaiseksi tutkimus muodostuu. (Günther & Hasanen 2021) Laadullisen tutkimuksen tavoitteena on ymmärtää asia, aihe tai ongelma syvällisesti yksilön näkökulmasta. Laadullisen tutkimuksen menetelminä voidaan käyttää esimerkiksi haastatteluja ja avoimia kyselytutkimuksia. Kyselylomakkeen kysymykset ovat usein laajempia laadullisessa tutkimuksessa kuin määrällisessä tutkimuksessa, jonka takia laadullisesta kyselylomakkeesta saadaan enemmän tietoa. Kuitenkin laadulliseen kyselyyn vastaaminen vie usein enemmän aikaa ja tulosten analysointi on vaikeampaa vastausten laajuuden vuoksi. (SurveyMonkey 2021)

6 TULOKSET

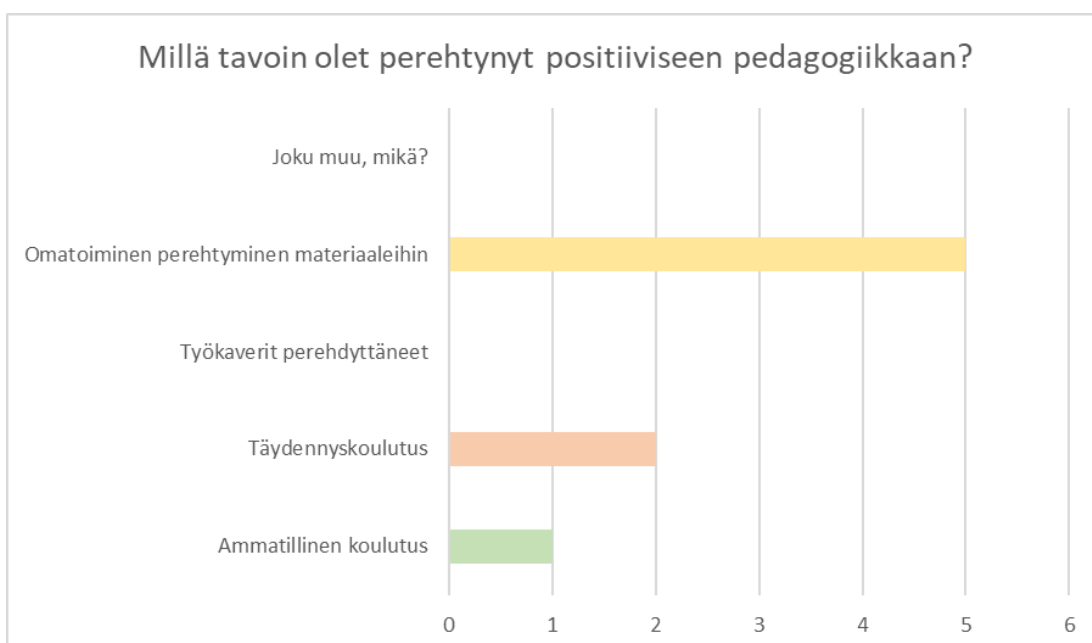
6.1 Positiivinen pedagogiikka käytännössä

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää yhtestyöpäiväkodin varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiserityiskasvatuksen opettajien näkemyksiä positiivisesta pedagogiikasta varhaiskasvatuksessa. Kyselyyn vastasi yhteensä kahdeksasta varhaiskasvatuksen opettajasta ja varhaiserityiskasvatuksen opettajasta viisi. Heiltä kysyttiin kuinka paljon he ovat perehtyneet positiiviseen pedagogiikkaan (KUVIO 4). Vastausvaihtoehtoja annettiin neljä: en yhtään, vähän, jonkin verran ja paljon. Vastaajista kukaan ei kokenut olevansa perehtynyt positiiviseen pedagogiikkaan paljon. Jonkin verran vaihtoehdon valitsi kolme vastaajaa. Vähän perehtyneitä oli yksi ja en yhtään vaihtoehdon valitsi yksi vastaajista.

KUVIO 4: Kuinka paljon olet perehtynyt positiiviseen pedagogiikkaan vastaukset

Jatkona edelliseen kysymykseen kasvattajilta kysyttiin, että millä tavoin he ovat perehtyneet positiiviseen pedagogiikkaan (KUVIO 5). Vaihtoehtoina olivat omatoiminen perehtyminen materiaaleihin, työkaverit perehdyttäneet, täydennyskoulutus, ammatillinen koulutus ja jokin muu. Vastaajilla oli mahdollisuus valita monta vaihtoehtoa. Vaihtoehdon omatoiminen perehtyminen materiaaleihin valittiin viisi kertaa, täydennyskoulutus kaksi kertaa ja ammatillinen koulutus kerran. Työkaverit perehdyttäneet ja jokin muu vastausvaihtoehtoja ei valittu.

KUVIO 5: Millä tavoin olet perehtynyt positiiviseen pedagogiikkaan vastaukset

Vastaajilta kysyttiin kokevatko he tarvitsevansa lisää tietoa positiivisen pedagogiikan näkemyksistä (KUVIO 6). Heistä kaksi valitsivat vastausvaihtoehdon ei ja loput kolme olivat sitä mieltä, että kokevat tarvitsevansa lisää tietoa positiivisen pedagogiikan näkemyksistä. Kyllä vastauksen valinnoita pyydettiin vastaamaan jatkokysymyksen, jossa kartoitettiin, että millaista tietoa he kokevat tarvitsevansa. Vastauksissa korostui se, että kaivattiin vinkkejä käytännön arkeen ja kertausta jo opituille asioille. Esimerkiksi mahdollisuutta positiivisen pedagogiikan koulutuksiin voitaisiin kaivata työyhteisössä.

KUVIO 6: Koetko tarvitsevasi lisää tietoa positiivisen pedagogiikan näkemyksistä vastaukset

Vastaajia pyydettiin kuvailemaan, mitä positiivinen pedagogiikka heidän mielestään tarkoittaa, mitä he pitävät keskeisimpänä positiivisessa pedagogiikassa ja miten se ilmenee yhteistyöpäiväkodin arjessa. Olen yhdistänyt näiden kolmen kysymyksen vastaukset samaan. Tulosten analysoinnissa olen käyttänyt analyysirunkona PERMA-teorian asiasisältöä ja sen osatekijöiden avulla luokiteltiin kysymysten vastaukset. Vastauksissa nousivat esille myönteiset tunteet, välittävät ihmissuhteet, merkityksellisyyden kokeminen ja saavuttaminen. Vastauksia tiivistettiin ja pelkistettiin sekä teemoiteltiin PERMA-teorian osatekijöiden alle (KUVIO 7).

KUVIO 7: Kasvattajien näkemyksiä positiivisesta pedagogiikasta PERMA-teorian osatekijöiden alle teemoiteltuna

Positiivisen pedagogiikan PERMA-teorian myönteisiksi tunteiksi tulkituin vastaukset, joissa kuvailtiin positiivista pedagogiikkaa muun muassa positiivisuuden kautta oppimiseksi ja ohjaamisen toteuttamista positiivisin keinoin, sekä vastaukset, jotka keskittyivät kannustamiseen ja kehumiseen. Myönteisiin tunteisiin liittyviä vastauksia tuli huomattavasti eniten. Seuraavaksi eniten tuli vastauksia liittyen välittäviin ihmissuhteisiin. Vastaukset joissa puhuttiin lapsen aidosta kohtaamisesta, kannustavasta sylistä tulkituin välittäviin ihmissuhteisiin liittyviksi.

”Joka aamu otamme jokaisen ryhmän lapsen yksilöllisesti vastaan, usein sylin ja pienen jutustelun kautta, jos vain mahdollista. Näin kuulemme ja huomaamme heti millaisella fiiliksellä kukin lapsi aloittaa uuden päivän.”

Merkityksellisyyden kokeminen tuli esille vastauksissa, joissa kuvailtiin positiivisen pedagogiikan olevan lapsien omien vahvuuksien huomaamista ja tukemista, sekä lasten omien toiveiden huomiointia. Näillä keinolla tuetaan lapsen osallisuutta varhaiskasvatuksessa. Neljäs PERMA-teorian asiasisällöistä, saavuttaminen, tuli ilmi vastauksissa, joissa lapsen onnistumisen kokemuksia tuettiin eri keinoin.

”...harjoittelemme päivittäin perusasioita, kuten pukemista ja riisumista. Näissä tilanteissa iloitsemme ja kannustamme lapsia ja onnistumisista riemuitaan yhdessä.”

Toimintaan sitoutuminen on myös yksi PERMA-teorian osatekijöistä, mutta kasvattajien vastauksista ei noussut siihen liittyviä asioita.

Vastaajilta kysyttiin, millaisissa tilanteissa erityisesti positiivisen pedagogiikan käyttäminen voisi olla hyödyllistä. He kokivat erityisesti, että haastavissa tilanteissa positiivisen pedagogiikan käyttäminen olisi hyödyllistä. Myöskin siirtymätilanteissa ja kaveritaitojen opettelussa koettiin positiivisen pedagogiikan olevan hyödyksi.

”Jos lapselle siirtymätilanteet ovat haastavia, voi asiat saada nopeammin ja helpommin sujumaan positiivisen kautta, miettien mikä sujuu, miten voi näyttää esim pienemmille mallia tms, sen sijaan, että aikuinen keskittyisi siihen, että nyt ei suju ja miksi ei suju jne. Koska tällöin lapsi kokee, ettei osaa, on huono, en kuitenkaan onnistu tms. Aikuisen asenne ja tunne heijastuu lapseen.”

Kyselyssä haluttiin myös kartoittaa sitä, kokevatko kasvattajat positiivisen pedagogiikan toteuttamiselle joitain haasteita. Vastaajista kolme olivat sitä mieltä, että toteuttamiselle olisi haasteita ja kaksi olivat sitä mieltä, ettei haasteita olisi. Kyllä vastausvaihtoehdon valinnoita pyydettiin kuvailemaan minkälaisia haasteita positiivisen pedagogiikan toteuttamiselle voisi olla. Päälimmäiseksi vastauksissa nousi liian suuri kiire liian suuressa lapsiryhmässä.

”Vauhdikkaassa ryhmässä sattuu ja tapahtuu paljon ja jatkuvasti. Se, että kasvattajien resurssit ja jaksaminen riittää kaikkeen, on haastavaa. Positiivisen pedagogiikan ajattelun sisäistäminen vie aikaa ja vaatii kasvattajilta motivaatiota haastaa itseään uudenlaisiin toimintatapoihin.”

6.2 Vahvuusajattelu käytännössä

Kasvattajilta kysyttiin, onko vahvuusajattelu heille tuttu termi (KUVIO 8). Vastaajista kolme vastasi kyllä ja loput kaksi vastasivat ei. Kyllä vastausvaihtoehdon valinnoita pyydettiin kuvailemaan, mitä vahvuusajattelu heidän mielestään tarkoittaa. Vastauksissa korostui lapsen ja ryhmän omien vahvuuksien esille tuominen ja vahvistaminen, sekä kasvattajan tehtävä saada jokaisen lapsen vahvuudet esille ja voimavaraksi lapsen käyttöön.

KUVIO 8: Onko vahvuusajattelu sinulle tuttu termi vastaukset

Jokainen kyselyyn vastaaja kertoi huomioivansa lasten vahvuudet työssään. Heitä pyydettiin kertomaan, miten he huomioivat niitä arjessa. Vastauksissa esiin nousi lapsen kannustaminen eri tavoin eri tilanteissa. Esimerkiksi pukeutumistilanteissa, leikeissä, siirtymätilanteissa, pienryhmien toiminnassa, mutta myös yhdessä vanhempien kanssa pohtien, mitä vahvuuksia lapsella on ja miten niitä voidaan vahvistaa kotona ja varhaiskasvatuksessa.

”Kysyn asioita sellaiselta lapselta, jonka tiedän asian tietävän ja hän saa onnistumisen kokemuksia. Välttelen kysymästä sellaiselta, jonka tiedän epäonnistuvan”

Seuraavassa kysymyksessä vastaajat kertoivat kartoittavansa lasten vahvuuksia päiväkodissa muun muassa havainnoimalla ja seuraamalla lasten toimintaa ja kysymällä suoraan lapselta itseltään sekä heidän vanhemmiltaan. Yhdessä vastauksessa kerrottiin, että heillä on käytössä Vahvuusvaris-materiaalit, jotka ovatkin erittäin hyvä apuväline lapsen vahvuuksien kartoittamiseen ja niiden käyttöön valjastamiseen. Olen itsekin tässä opinnäytetyössä tutustunut ja käyttänyt Uusitalo-Malmivaaran ja Vuorisen Vahvuusvaris-materiaaleja.

6.3 Positiivinen pedagogiikka ja kasvattajan hyvinvointi

Vastaajilta kysyttiin, voisivatko kasvattajat itse hyötyä positiivisen pedagogiikan käytöstä ja kaikki viisi vastaajaa olivat sitä mieltä, että kasvattaja voisi hyötyä siitä. Heitä pyydettiin perustelemaan vastauksensa lyhyesti. Positiivisen pedagogiikan käytön arveltiin tuovan lisää positiivista, kannustavaa ja arvostavaa ilmapiiriä kasvattajien keskuuteen ja koettiin, että hyväksyvässä ilmapiirissä työskentely on mukavampaa sekä helpompaa ja silloin on omia vahvuuksiaankin helpompi tuoda esille. Positiivinen pedagogiikka koettiin myös vaikuttavan työyhteisön toimivuuteen työhyvinvoinnin lisääntymisellä ja positiivisella otteella ja toista työyhteisön jäsentä kannustamalla koettiin, että jaksaa itsekin paremmin.

”Kun kunnolla omaksuu positiivisen pedagogiikan toimintatavat, uskon sen hyödyntävän koko ryhmää, niin kasvattajia, kuin lapsiakin. Uskon, että monet arjen haastavat tilanteet voisivat sujua helpommin, kun kaikki muistaisivat pitää positiivisen asenteen yllä.”

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

7.1 Tulosten tarkastelu ja johtopäätökset

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, miten positiivinen pedagogiikka ilmenee, miten se toteutuu ja millaisin keinoin positiivisen pedagogiikan lisääntymistä voitaisiin tukea Päiväkoti Metsätähdessä. Tarkoituksena oli myös tuottaa tietoa toimintayksikön varhaiskasvattajille, jonka avulla yksikön toimintaa voidaan kehittää ja, jota he voivat käyttää myöhemmin hyödykseen omassa työssään.

Tutkittava aineisto kerättiin kyselylomakkeen avulla. Kohderyhmä oli suhteellisen pieni. Kyselyyn vastasi yhteensä kahdeksasta varhaiskasvatuksen opettajasta ja varhaiserityiskasvatuksen opettajasta viisi, eli 62,5 prosenttia kaikista vastaajista. Vastausprosentti on eräs tutkimuksen tärkein luotettavuuden ilmaisun. Tyypilliset kyselytutkimuksen vastausprosentit ovat nykyisin alle 50 %:n suuruisia (Vehkalahti 2019, 44), joten tätä tutkimustulosta voidaan pitää luotettavana vastausprosentin perusteella.

Lomakkeella oli avoimia, sekä suljettuja kysymyksiä. Kysymyksiin tulleista vastauksista muodostui tutkimuksen laadullinen aineisto. Kyselyyn tulleet vastaukset olivat laadukkaita ja niistä saatiin tarvittava tieto. Vastaajat vastasivat kaikkiin esitettyihin kysymyksiin, osa vastaajista vastasi syvällisemmin ja perustellummin, kun taas osa vastasi lyhytsanaisemmin ja pintapuolisesti. Vastauksissa oli kuitenkin paljon yhtäläisyyksiä. Kaikki vastaukset olivat yhtä arvokkaita ja hyödyllisiä opinnäytetyöni kannalta.

Vastauksia lukiessani huomasin, että osa kysymyksistä käsittelivät osittain samaa asiaa, joten analysoin niiden vastaukset yhdessä ja sainkin niistä muodostettua järkevän tuotoksen PERMA-teorian asiasisältöä hyödyntäen. Kaiken kaikkiaan vastauksien perusteella sain sellaisen käsityksen, että positiivisen pedagogiikan keinot ja varsinkin PERMA-teorian osatekijät ovat käytössä varhaiskasvatusyksikön toiminnassa niin tarkoituksen mukaisesti kuin ehkä tahattomastikin. Kuitenkin positiivisen pedagogiikan toteuttamiselle kaivattiin lisää vinkkejä käytännön arkeen ja kertausta jo opituille asioille. Esimerkiksi mahdollisuutta positiivisen pedagogiikan koulutuksiin voitaisiin

kaivata työyhteisössä. Positiivinen pedagogiikka miellettiin liittyvän vahvasti positiivisiin asioihin ja lapsen vahvuuksien hyödyntämiseen kasvatuksessa ja vastauksista nousi laajasti esimerkiksi PERMA-teorian asiasisältöjä. Positiivisen pedagogiikan käytön koettiin olevan hyödyksi arjen toiminnassa ja varsinkin hyvänä työvälineenä haastavissa tilanteissa, mutta sen myös koettiin kohentavan työilmapiiriä ja vaikuttavan työyhteisön toimivuuteen työhyvinvoinnin lisääntymisellä ja positiivisella otteella. Positiiviseen pedagogiikkaan liittyvä vahvuusajattelu oli vain osalle tuttu termi, mutta kuitenkin jokainen kasvattaja kertoi havainnoivansa lapsen vahvuudet työssään ja huomioivansa niitä eri keinoin.

Toivon, että tämän opinnäytetyön tutkimuksen toteuttaminen sai yhteistyöpäiväkodin kasvattajat pohtimaan positiivista pedagogiikkaa ja mahdollisesti myös innostamaan heitä tutustumaan lisää positiivisen pedagogiikan materiaaleihin. Muutamassa kyselyyn tullessa vastauksessa kerrottiin, että käytössä oli Vahvuusvaris-materiaalit ja suosittelen muitakin kasvattajia tutustumaan Vahvuusvaris-materiaaleihin. Olen tätä opinnäytetyötä tehdessä tutustunut itse Vahvuusvaris-materiaaleihin ja aion ottaa niitä käyttöön omassa työssäni. Esimerkiksi Huomaa hyvä! Vahvuusvariksen bongausopas ja Huomaa hyvä! -toimintakortit antavat eväitä vahvuusopetuksen toteuttamiseen käytännössä. Toivon myös, että kyselyyn vastaaminen sai yhteistyöpäiväkodin varhaiskasvattajat reflektoimaan omaa työtään ja sitä, miten tiimin sekä ryhmän toimintaa voidaan kehittää positiivisen pedagogiikan keinoin.

7.2 Opinnäytetyöprosessin arviointi

Laadin Google Forms- alustan avulla kvalitatiivisen kyselytutkimuksen varhaiskasvatuksen opettajille ja varhaiserityiskasvatuksen opettajille. Kyselyyn vastaaminen piti olla mahdollisimman vaivatonta, joten päädyin tekemään kyselyn sähköisellä kyselylomakkeella. Myös vallitsevan Koronavirustilanteen takia koen, että sähköinen kyselylomake oli sopivin tähän tilanteeseen. Kysely lähetettiin yhteensä kahdeksalle varhaiskasvatuksen opettajalle ja varhaiserityiskasvatuksen opettajalle. Kysely oli auki 9.4.2021-18.4.2021 ja tuona aikana vastauksia tuli viisi kappaletta. Olen kiitollinen siitä, että sain vastauksia kyselyyn, sillä kevät ja alkukesä ovat tunnetusti hektistä aikaa päiväkodeissa.

Yhteistyö toimeksiantajan kanssa sujui mutkattomasti sähköpostin välityksellä ja se helpotti opinnäytetyöni etenemistä. Myös lupa-asiat Ulvilan kaupungin varhaiskasvatuspäällikön kanssa sujuivat luontevasti ja nopeasti.

Opinnäytetyön tekeminen oli paljon haasteellisempaa kuin etukäteen kuvittelin. Varsinkin opinnäytetyöprosessin alku oli tahmea ja tuntui, ettei prosessi edennyt toivostusti. Monien aihevaihtoehtojen jälkeen tämä valikoitui aiheekseni, ja lopputulokseen olen kuitenkin tyytyväinen. Tämän opinnäytetyön toteuttaminen kehitti paljon myös omaa varhaiskasvatuksen osaamistani. Opinnäytetyön tutkimuksen toteuttaminen ja raporttiosion kirjoittaminen saivat minut refleктоimaan omaa työtäni, sekä miettimään sitä, miten voisin kehittyä omassa työssäni. Aion ottaa positiivisen pedagogiikan menetelmät käyttöön omassa työssäni, sillä ne tukevat Varhaiskasvatustalakeia ja Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden sisältöä, joiden mukaan varhaiskasvatusta on toteutettava. Myös esimerkiksi VIA-luokittelua tai PERMA-teoriaa voisi käyttää hyödykseen esimerkiksi vanhempien kanssa tehtävässä lapsen omassa varhaiskasvatussuunnitelmassa.

7.3 Koronaviruksen vaikutukset opinnäytetyön toteutukseen

Tällä hetkellä koko maailmassa vallitseva Koronavirus on muodostunut pandemiaksi myös Suomessa. Koronavirus vaikuttaa tällä hetkellä moneen asiaan ja se vaikutti myös oman opinnäytetyöni tekemiseen. Ensinnäkin kaikki kirjastot ja koulussa käytettävät yleiset tilat ja lukusalit olivat poissa käytöstä, joten opinnäytetyötä oli mahdollista kirjoittaa vain kotona. Omalla kohdallani olen kokenut parhaaksi lähteä tekemään koulutehtäviä muualle, sillä kotona on vaikeampi keskittyä vain tehtävän tekemiseen.

Olisin myös halunnut toteuttaa haastattelut paikan päällä kasvotusten varhaiskasvatuksen opettajille ja varhaiserityiskasvatuksen opettajille, jotta olisin saanut tarkempaa ja laajempaa tutkimusaineistoa käyttööni. Päätin kuitenkin toteuttaa haastattelun kyselylomakkeiden avulla, joka oli mahdollista toteuttaa kokonaan etänä ja sähköisesti. Vaikka alkuperäisen ajatuksen mukaan kuvittelin, että en voisi saada yhtä laajasti

tietoa kyselylomakkeilla kuin haastattelujen avulla, koen kuitenkin, että sain erittäin arvokasta ja laadukasta tietoa, eikä tiedonkeruun toteuttaminen kyselylomakkeella haastattelun sijaan haitannut opinnäytetyöni toteuttamista, vaikka kohderyhmä oli suhteellisen pieni.

7.4 Eettisyys ja luotettavuus

Olen noudattanut opinnäytetyötä tehdessäni Satakunnan ammattikorkeakoulun opinnäytetyön yleisiä, hyvän tieteellisen käytännön mukaisia eettisiä pelisääntöjä. Olen käyttänyt rehellisiä ja vastuullisia toimintatapoja opinnäytetyöni tutkimusta tehdessä. Opinnäytetyösopimus on tehty ja asianmukainen tutkimuslupa haettu. Lähteet ovat luotettavia ja niitä on lainattu asianmukaisesti ja tarkasti. Kyselylomakkeeseen tulleihin vastauksien käsittelyssä on noudatettu erityistä huolellisuutta (Satakunnan ammattikorkeakoulu 2021)

Opinnäytetyön tekemiseen on haettu asianmukaiset tutkimusluvut ja opinnäytetyöstä on tehty kirjallinen sopimus yhteistyöpäiväkodin kanssa. Kyselyyn vastasi yhteensä kahdeksasta varhaiskasvatuksen opettajasta ja varhaiserityiskasvatuksen opettajasta viisi, eli 62,5 prosenttia kaikista vastaajista. Vastausprosentti on eräs tutkimuksen tärkein luotettavuuden ilmaisin. Tyypilliset kyselytutkimuksen vastausprosentit ovat nykyisin alle 50 %:n suuruisia (Vehkalahti 2019, 44), joten tätä tutkimustulosta voidaan pitää luotettavana vastausprosentin perusteella. Kyselylomakkeesta tulleita tietoja on käsitelty, kuten on luvattu, eli niitä ei ole hyödynnetty muualla, kuin opinnäytetyöni tekemisessä. Vastauslomakkeet on tuhottu opinnäytetyön valmistuttua. Kyselyyn vastaaminen oli vapaaehtoista, joskin suotavaa. Jokaisella oli oikeus olla vastaamatta kyselyyn ja kyselyn täyttämisen pystyi keskeyttämään missä tahansa vaiheessa ilman kielteisiä seuraamuksia. Tiedonhankinnassa on käytetty eettisesti kestäviä tutkimus- ja arviointimenetelmiä ja lähdeviittaukset on tehty asianmukaisesti, muiden töitä kunnioittaen. Opinnäytetyössä on huomioitu ajan tasalla olevat varhaiskasvatusta velvoittavat lait ja asetukset, varhaiskasvatussuunnitelman perusteet sekä paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma eli Ulvilan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma 2019.

Opinnäytetyön tilaajaan on oltu koko ajan yhteydessä läpi opinnäytetyön prosessin, jotta he tietävät, missä vaiheessa opinnäytetyöprosessia ollaan. Valmis opinnäytetyö lähetettiin yhteistyöpäiväkodille arvioinnin jälkeen, jotta he saavat perehtyä tutkimukseen sen ollessa valmis ja mahdollisesti hyödyntää tutkimusta omassa työssään.

LÄHTEET

Avola, P. & Pentikäinen, V. 2019. Kukoistava kasvatus – Positiivisen pedagogiikan ja laaja-alaisen hyvinvointiopetuksen käsikirja. BEEhappy Publishing.

Günther, K. & Hasanen, K.(n.d) Tutkimuksen kulku. Teoksessa Vuori, J. (toim.) Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 24.4.2021.

<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/kvaliohjeet/#Viittausohje>

Juhila, K. (n.d) Teemoittelu. Teoksessa Vuori, J. (toim.) Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 25.4.2021

<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/kvaliohjeet/>

Kaisa Vuorinen www-sivut. Viitattu 21.4.2021.

<https://kaisavuorinen.com/positiivinen-pedagogiikka/>

Kumpulainen, K., Mikkola, A., Rajala, A., Hilppö, J. & Lipponen, L. 2015. Positiivisen pedagogiikan jäljillä. Teoksessa L. Uusitalo-Malmivaara (toim.).

Positiivisen psykologian voima. Jyväskylä: PS-Kustannus

Leskisenoja, E. 2017. Positiivisen pedagogiikan työkalupakki. Jyväskylä: PS-kustannus.

Leskisenoja, E. 2019. Positiivinen pedagogiikka varhaiskasvatuksessa – toteuta käytännössä. Keuruu: PS-kustannus

Leskisenoja, E. 2016. Vuosi koulua, vuosi iloa. Rovaniemi: Lapin yliopistopaino.

Leskisenoja, E. & Sandberg, E. 2019. Positiivinen pedagogiikka ja nuorten hyvinvointi. Jyväskylä: PS-kustannus.

Opetushallituksen www-sivut. 2021. Viitattu 12.2.2021.

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/mita-varhaiskasvatus>

Peterson, C & Seligman M. 2004. Character Strengths and Virtues: A Handbook and Classification. Oxford: Oxford University Press.

Perusopetuslaki 628/1998

Päiväkoti Metsätähden toimintasuunnitelma 2019–2020. Ulvila. Viitattu 20.3.2021.

Satakunnan ammattikorkeakoulu (n.d) Opinnäytetyön ohjeet. Viitattu 27.4.2021.
<https://www.samk.fi/opinnaytetyon-ohjeet/>

Seligman, M. 2011. Flourish. A visionary understanding of happiness and well-being. New York: Simon and Schuster.

SurveyMonkey www-sivut. Viitattu 21.4.2021.

<https://fi.surveymonkey.com>

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. E-Kirja. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi. Viitattu: 17.3.2021.

<https://www.ellibslibrary.com/book/9789520400118>

Trogen, T. 2020. Positiivinen kasvatus. Keuruu: PS-kustannus.

Ulvilan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma. 2019. Ulvila: Sivistystoimi.

<https://www.ulvila.fi/wp-content/uploads/2019/11/Varhaiskasvatussuunnitelma-2019.pdf>

Uusitalo-Malmivaara, L & Vuorinen, K. 2017. Huomaa hyvä! Näin ohjaat lasta ja nuorta löytämään luontevahvuutensa. Jyväskylä: PS-kustannus.

Uusitalo-Malmivaara, L. & Vuorinen, K. 2017. Huomaa hyvä!: Vahvuusvariksen bongausopas. Jyväskylä: PS-kustannus.

Varhaiskasvatustalaki 540/2018 muutoksineen.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018. Helsinki: Opetushallitus. Viitattu 2.4.2021.

https://www.oph.fi/download/195244_Varhaiskasvatussuunnitelman_perusteet19.12.2018.pdf

Vehkalahti K., 2019. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki: Helsingin yliopisto. Viitattu 1.2.2021

<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/305021/Kyselytutkimuksen-mittarit-ja-menetelmat-2019-Vehkalahti.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Vilka, H. 2015. Tutki ja kehitä. Jyväskylä: PS-kustannus.

LIITE 1

Ulvilan kaupunki

Viranhaltijan päätös

Varhaiskasvatuspäällikkö

8.4.2021 § 9
01.03

Hakija/ vireillepanija	Mira Lahtinen
Asia	Päätös tutkimusluvan myöntämisestä
Selostus asiasta	<p>SAMK:n sosiaali-alan koulutusohjelmassa opiskeleva Mira Lahtinen hakee tutkimuslupaa opinnäytetyöhönsä.</p> <p>Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, miten positiivinen pedagogiikka näkyy ja miten se toteutuu päiväkotit Metsätähdessä.</p> <p>Haastattelu kohdennetaan opettajille ja se tehdään sähköisenä.</p> <p>Tutkimusaika on 24.3.-31.5.2021</p> <p>Lahtinen on toimittanut myös opinnäytetyösuunnitelmansa.</p>
Päätös	Myönnän tutkimusluvan esityksen mukaisesti. Tutkimus tulee suorittaa hyvien tutkimuslupakäytänteiden mukaisesti ja tutkimuksen tulokset tulee toimittaa allekirjoittaneelle varhaiskasvatuksen kehittämisen käyttöön.
Allekirjoitus	Arja Kevätsalo Varhaiskasvatuspäällikkö
Tiedoksi	Annettu tiedoksi sähköpostitse 8.3..2021 Mira Lahtinen päiväkodin johtajat
Tiedottajan allekirjoitus	

MUUTOKSENHAKUOHJE

Tähän päätökseen voidaan tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus seuraavalle toimielimelle: Sivistyslautakunta (PL 77, 28401 ULVILA) toimittamalla se henkilökohtaisesti tai postitse Ulvilan kaupungin kirjaamoon tai sähköpostitse:
ulvila@ulvila.fi.

Uvilan kaupunki**Viranhaltijan päätös**

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksen on saavutettava Uvilan kaupungille määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. Siitä on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Asianosainen on se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Asianosaiselle lähetetään päätöstä koskeva pöytäkirjanote oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen erikseen tiedoksi kirjeellä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Asiakirjan antaminen tiedoksi sähköisenä viestinä asianomaisen suostumuksella on mahdollista tilanteissa, joissa voidaan käyttää tavallista tiedoksiantoa. Sähköisen asiointin joutuisuuden vuoksi viestin tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

LIITE 3

Saatekirje päiväkotiki Metsätähden varhaiskasvatuksen opettajille 9.4.2021

Hei!

Olen sosionomiopiskelija Satakunnan ammattikorkeakoulusta ja olen tekemässä opinnäytetyötäni yhteistyössä päiväkotinne kanssa.

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, miten positiivinen pedagogiikka näkyy ja miten se toteutuu Päiväkotiki Metsätähdessä. Tarkoituksena on kannustaa teitä kehittämään varhaiskasvatusta positiivisen pedagogiikan keinoin ja tuottaa tietoa toimintayksikön varhaiskasvattajille, jonka avulla yksikön toimintaa voidaan kehittää.

Haastattelu toteutetaan kyselylomakkeella, johon pääsette suoraan linkin kautta.

Puolistrukturoidussa kyselylomakkeessa on avoimia ja suljettuja kysymyksiä. Toivoisin jokaiseen kysymykseen vastauksia, jotta saan mahdollisimman paljon materiaalia opinnäytetyötäni varten.

Vastaathan kyselyyn viimeistään 18.4.2021. Kyselyn lopuksi muistathan painaa lähetä-nappia, jotta vastaukset tulevat perille asti. Vastaukset tulevat lomakkeeseen nimettömästi, eikä vastauksia luovuteta muualle kuin opinnäytetyöni käyttöön. Kenenkään henkilökohtaiset tiedot eivät paljastu kyselyn tuloksista. Vastaukset tuhotaan opinnäytetyön valmistuttua.

Tutkimuksen tekemiseen on saatu asianmukainen lupa Ulvilan kaupungin Varhaiskasvatuspäälliköltä Arja Kevätsalolta.

Opinnäytetyöni ohjaajana toimii Lenita Kumpulainen Satakunnan ammattikorkeakoulusta (lenita.kumpulainen@samk.fi)

Lopullinen opinnäytetyö tulee varhaiskasvatustyksikönnne käyttöön ja saatte hyödyntää materiaalia esimerkiksi varhaiskasvatussuunnitelmien tekemisessä.

Kevätterveisin

Mira Lahtinen

Satakunnan
ammattikorkeakoulu

mira.lahtinen@student.samk.fi

LIITE 4

Kysely Päiväkoti Metsätähden varhaiskasvatuksen opettajille 4/2021

Vastaathan kyselyyn sunnuntaihin 18.4.2021 mennessä. Kyselyn lopuksi muistathan painaa lähetä-nappia, jotta vastaukset tulevat perille asti. Vastaukset tulevat lomakkeeseen nimettömästi, eikä vastauksia luovuteta muualle kuin opinnäytetyöni käyttöön. Kenenkään henkilökohtaiset tiedot eivät paljastu kyselyn tuloksista.

Positiivinen pedagogiikka

1. Kuvaile, mitä mielestäsi positiivinen pedagogiikka tarkoittaa.
2. Kerro kolme asiaa, joita pidät keskeisimpinä positiivisessa pedagogiikassa.
3. Kuinka paljon olet perehtynyt positiiviseen pedagogiikkaan?
En yhtään   Vähän   Jonkin verran   Paljon
4. Millä tavoin olet perehtynyt positiiviseen pedagogiikkaan? (Voit valita monta vaihtoehtoa)
Ammatillinen koulutus, Täydennyskoulutus, Työkaverit perehdyttäneet, Omatoiminen perehtyminen materiaaleihin, Muu, mikä?
5. Koetko tarvitsevasi lisää tietoa positiivisen pedagogiikan näkemyksistä?
Kyllä   Ei
6. Jos vastasit edelliseen kyllä, niin minkälaista tietoa kaipaisit?

Positiivisen pedagogiikan toteuttaminen

7. Kerro vähintään kaksi esimerkkiä, miten positiivinen pedagogiikka ilmenee päiväkodissanne erilaisissa arjen tilanteissa.
8. Millaisissa kasvatustilanteissa positiivisen pedagogiikan käyttäminen voisi olla hyödyllistä? Esimerkiksi haastavat tilanteet, häiriökäyttäytyminen, kiusaamistilanteet. Kerro kaksi asiaa.
9. Koetko, että positiivisen pedagogiikan toteuttamiselle voisi olla haasteita?
Kyllä   Ei
10. Jos vastasit kyllä edelliseen kysymykseen, niin minkälaisia haasteita toteuttamiselle voisi olla?
11. Oletko käyttänyt työssäsi positiivisen pedagogiikan materiaaleja hyödyksi? Esimerkiksi Lotta Uusitalon ja Kaisa Vuorisen kehittämä Huomaa hyvä! -materiaalia
Kyllä   Ei
12. Jos vastasit edelliseen kyllä, niin mitä materiaaleja olet hyödyntänyt ja miten?

Vahvuusajattelu

13. Onko vahvuusajattelu sinulle tuttu termi?
Kyllä   Ei
14. Jos vastasit edelliseen kysymykseen kyllä, niin kuvaile mitä se mielestäsi tarkoittaa?
15. Huomioitko lasten vahvuudet työssäsi?
Kyllä   Ei
16. Jos vastasit edelliseen kysymykseen kyllä, niin miten huomioit niitä?
17. Miten kartoitatte lasten vahvuuksia päiväkodissa? Kerro kaksi asiaa.
18. Yksi tärkeimmistä asioista positiivisen pedagogiikan soveltamisessa on tasapainoinen ja läsnä oleva aikuinen, joka voi itse hyvin. Voisivatko kasvattajat itse hyötyä positiivisen pedagogiikan käytöstä?
Kyllä   Ei   En osaa sanoa
19. Jos vastasit edelliseen kysymykseen kyllä niin miten?
20. Vaikuttaako positiivinen pedagogiikka työyhteisön toimivuuteen? Esimerkiksi työyhteisön hyvinvointiin.
Kyllä   Ei   En osaa sanoa
21. Jos vastasit edelliseen kysymykseen kyllä, niin miten?

Halutessasi tähän voit kirjoittaa vapaasti ajatuksia positiivisesta pedagogiikasta

Kiitos vastauksista!

Muistathan painaa sivun alareunassa olevaa lähetä-painiketta. Hyvää kevättä!